

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

Katasztrófák Csökkentésének
Világnapja

Nemzetközi tudományos konferencia
2023. november 30.

Túlnyomásos füstmentesítés vizsgálatának tapasztalatai

MIHÁLY ISTVÁN, DR. BÉRCZI LÁSZLÓ,
DR. VARGA FERENC

MTA MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

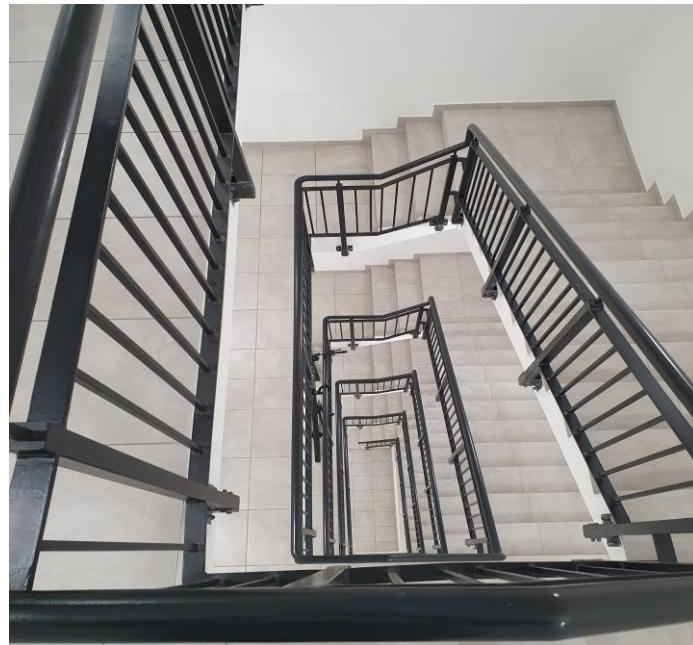
Túlnyomásos füstmentesítés, füstmentes lépcsőházak

- Nemzetközi kutatások az 1960-as évek óta.
- Hazánkban első átfogó műszaki előírás 1984.
- Kialakításuk jellemzően nemzeti sajátosság.
- Középmagas és magasépületek menekülési útvonalat képező lépcsőházaiban elterjedt megoldás.

Tervezésre vonatkozó javasolt műszaki megoldás van,
meglévő épületek vizsgálatára iránymutatás jelenleg nincs.

[1] [2]

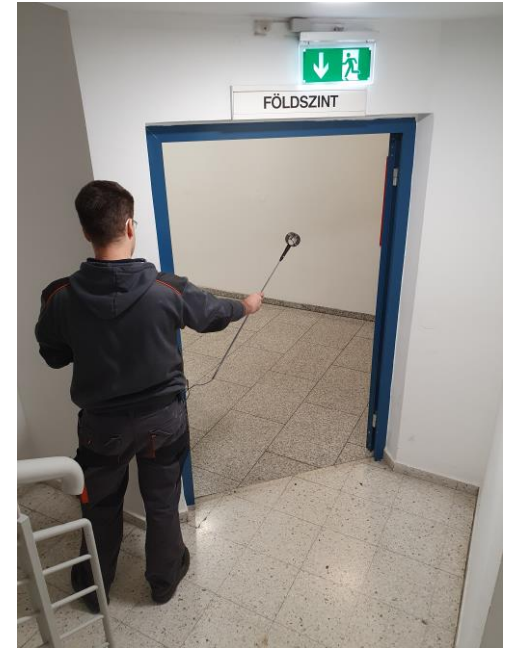

Célkitűzések

Kutatom a korábbi túlnyomásos füstmentes lépcsőházak kialakítására vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalmat annak érdekében, hogy kidolgozzam a meglévő túlnyomásos füstmentes lépcsőházak megfelelőségértékelésének módját.

Méréseken alapuló vizsgálatokat végzek annak érdekében, hogy megállapítsam a meglévő túlnyomásos füstmentes lépcsőházak megfelelőségét befolyásoló tényezőket, körülményeket.

Összehasonlítom napjaink hazai és a nemzetközi műszaki megoldásait annak érdekében, hogy a tervezés tovább fejlesztésének lehetőségére javaslatot tegyek.

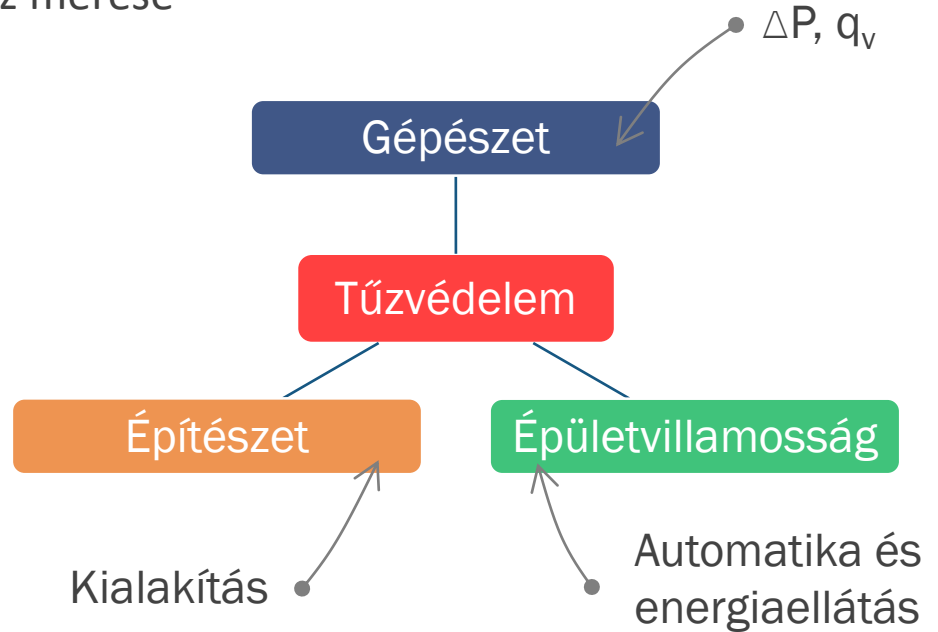
Vizsgálat felépítése, mérések

124 db túlnyomásos füstmentes lépcsőház mérése

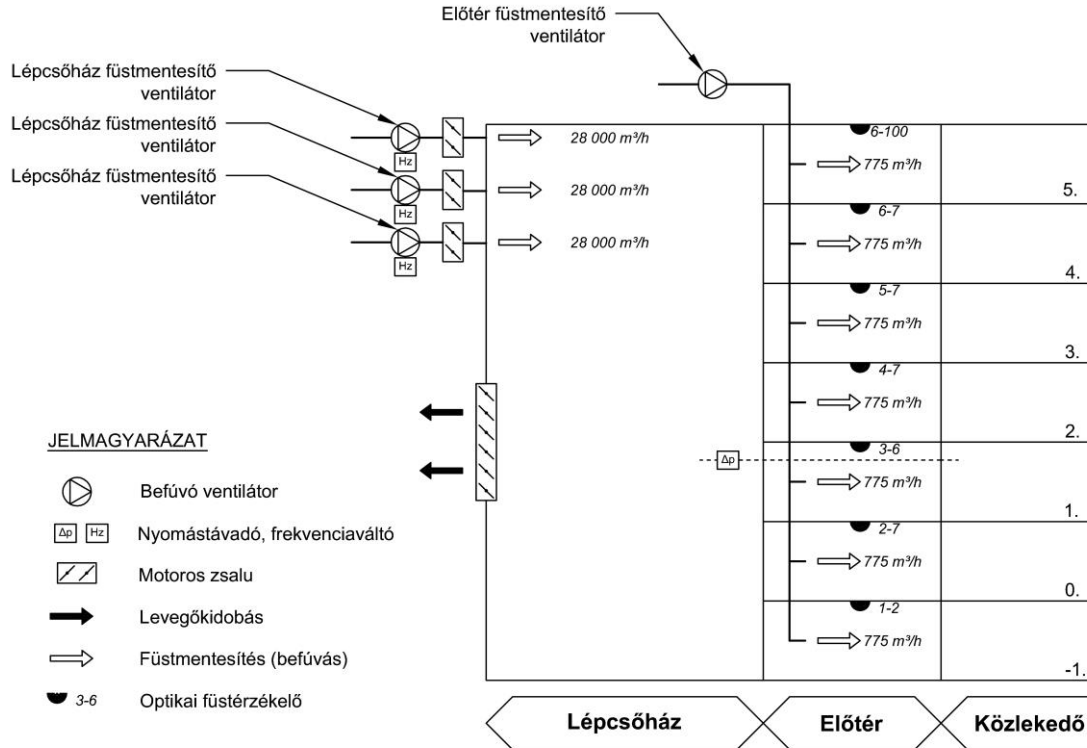
Vizsgálat tárgyát képező lépcsőházi füstmentesítő rendszerek felmérése.

Mért jellemzők:

- Differenciálnyomás
- Légsebesség

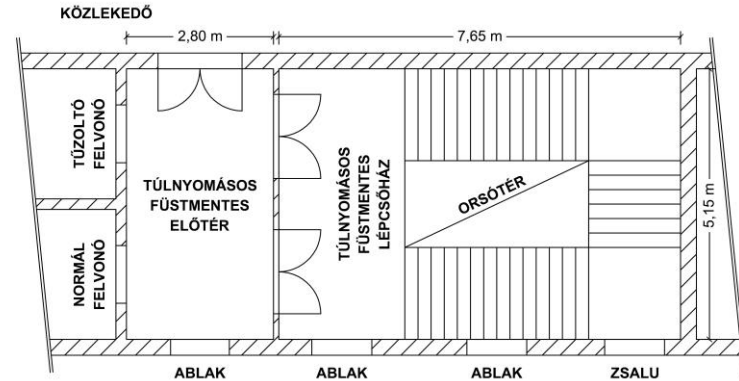

Felmérési tervek elkészítése

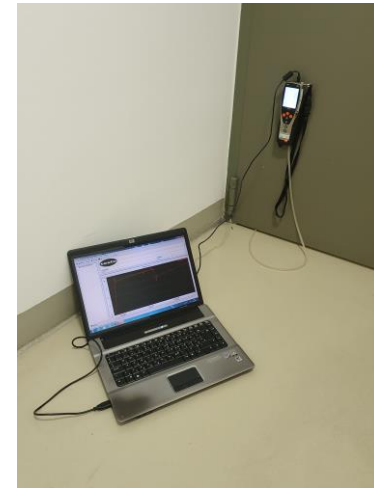
JELMAGYARÁZAT

- Befűvő ventilátor
-   Nyomástávadó, frekvenciaváltó
- Motoros zsalu
- Levegőkidobás
- Füstmentesítés (befűvás)
- 3-6 Optikai füstérzékelő

Megfelelőségértékelés

Előíró	Időszak	Relatív túlnyomás		Légsebesség	Nyitási erő	Ajtó
		Csukott ajtók	1 nyitott ajtó			
MSZ 595/4-74	1975.01.31.- 1984.11.30.	0,005 N/cm ² (50 Pa)	-	-	-	-
ME-04-132-84	1984.12.01.- 2008.05.21.	25-75 Pa	-	1 m/s	-	(L3/L4)
9/2008. (II. 22.) ÖTM rendelet	2008.05.22.- 2011.10.05.	25-75 Pa	-	1 m/s	-	S _a
28/2011. (IX. 6.) BM rendelet	2011.10.06.- 2015.03.04.	25-50 Pa	-	1 m/s	-	S _a
54/2014. (XII. 5.) BM rendelet	2015.03.05.- 2015.03.29.	50 Pa ± 10%	10 Pa	1 m/s	100 N	S _a -C
54/2014. (XII. 5.) BM rendelet és TvMI 3.1:2015.03.30.	2015.03.30.- 2017.11.30.	50 Pa ± 10%	10 Pa	1 m/s	100 N	S _a -C

[3] [4] [5] [6]

[7] [8] [9] [10]

Differenciálnyomás mérések tapasztalatai

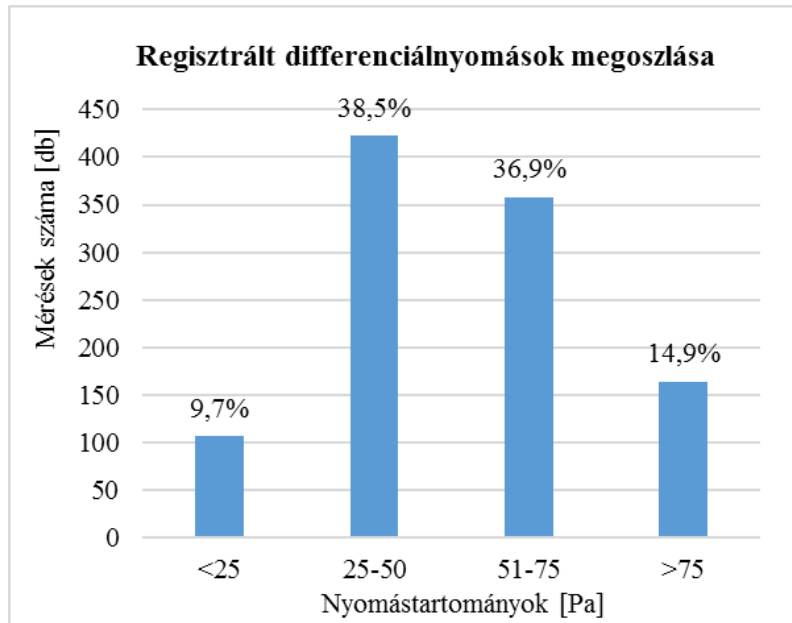
A vizsgált lépcsőházak 46%-ában legalább egy szinten nem az elvárt nyomáskülönbség alakult ki.

A nem megfelelő nyomásértékek 56%-a túlnyomásos előtérrel kialakított lépcsőházakban fordultak elő.

Következmény:

A lépcsőházba füst szivároghat be.

A nyitási erő túlzott mértékűvé válhat.

Légsebesség mérések tapasztalatai

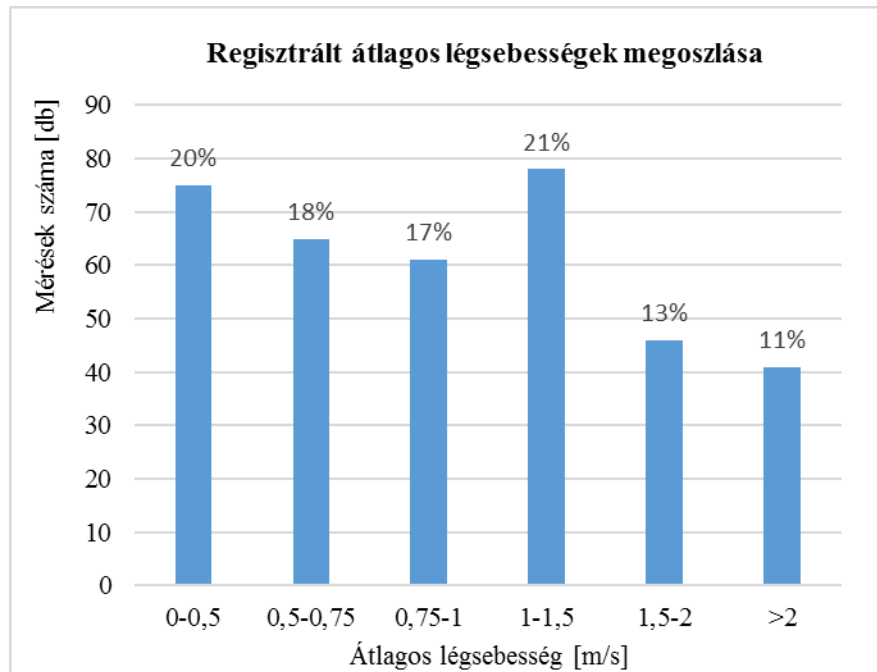
A vizsgált lépcsőházak 74%-ában az előírt számú nyitott ajtó mellett legalább egy szinten nem a kívánt légsebesség alakult ki.

A nem megfelelő légsebességek 55%-a nem érte el az 1 m/s-ot.

Következmény:

A lépcsőházba füst juthat be.

Menekülést és a tűzoltói beavatkozást akadályozza.

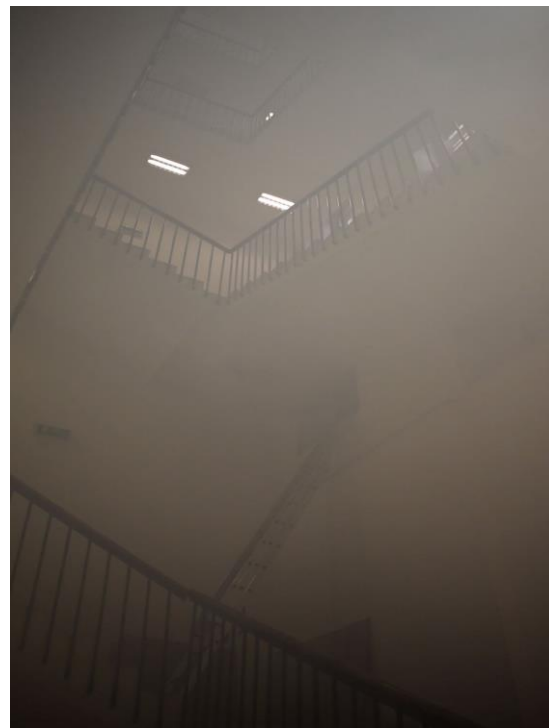

Eredmények

A vizsgált túlnyomásos füstmentes lépcsőházak 12%-a tudta együttesen valamennyi mérési helyen maradéktalanul teljesíteni a létesítéskor rá vonatkozó túlnyomás és légszállítás követelményeket.

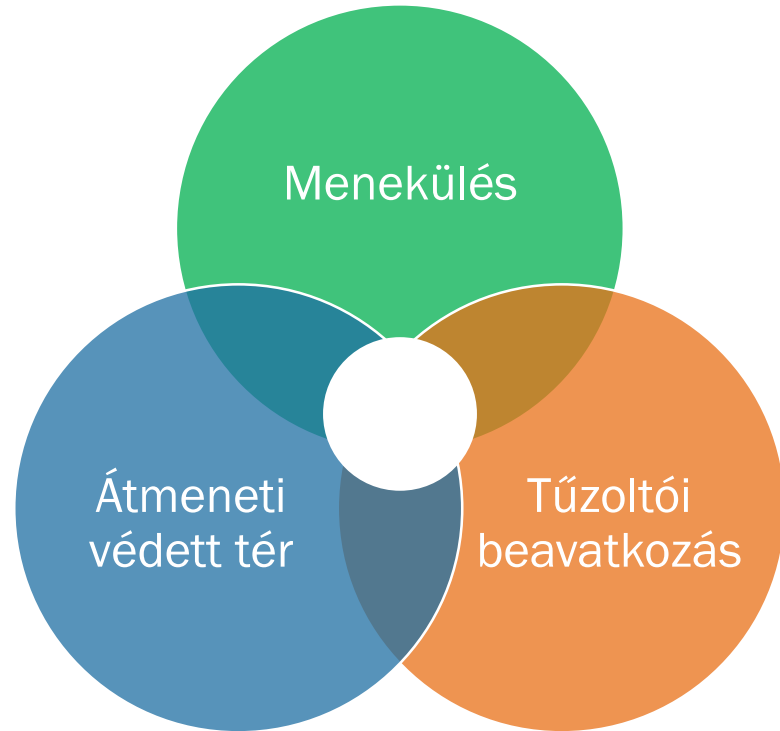
A nem megfelelő minőségű túlnyomásos füstmentes lépcsőházak 31%-ában sem a differenciálnyomás, sem pedig a légsebesség/térfogatáram kritérium nem teljesült.

Az előtérrel kialakított lépcsőházak esetén a nem-megfelelőség aránya magasabb volt.

A kutatások további irányai

- Túlnyomásos füstmentes lépcsőházak további légtechnikai mérése, adatgyűjtés.
- Füstáramlás vizsgálata túlnyomásos terekben.
- Meglévő szerkezetek légzárásának vizsgálata, különös tekintettel a nyílászárókra.
- Zaj hatása a menekülésre és a tűzoltói beavatkozásra

Felhasznált irodalom

- [1] Bérczi László (2021): Tűzvédelmi műszaki irányelv szerepe a hő és füst elleni védelemben. *Védelem Tudomány*, 6(3) 32–42.
- [2] Lay, Simon (2014): Pressurization systems do not work & present a risk to life safety. *Case Studies in Fire Safety*, Vol. 1. 13–17. doi: 10.1016/j.csfs.2013.12.001.
- [3] Mihály István (2022): Túlnyomásos füstmentes lépcsőházak légtechnikai méréseinek tapasztalatai I. rész. *Védelem Tudomány*, 7(4), 69–93.
- [4] Mihály István – Bérczi László (2023): Túlnyomásos füstmentes lépcsőházak légtechnikai méréseinek tapasztalatai II. *Védelem Tudomány*, 8(1), 47–64.
- [5] Kátai-Urbán, Lajos ; Vass, Gyula: Development of Hungarian System for Protection against Industrial Accidents. In: Ladislav, ŠIMÁK - Jozef, Ristvej (szerk.) 18. medzinárodná vedecká konferencia Riešenie krízových situácií v špecifickom prostredí. Zsolna, Magyarország: University of Zilina, (2013) pp. 229-239. 11 p.
- [6] Kátai-Urbán, M. (2021). Managing the Environmental Risks of Dangerous Goods Warehouses. *Hadmérnök*, 15(4), 89–96. <https://doi.org/10.32567/hm.2020.4.6>
- [7] Tóth, Nikolett (2014) Kereskedelmi szerződések a sportban - szponzoráció, arculátvitel. *Gazdaság és Jog*, 22 (6). pp. 14-20.
- [8] Kátai-Urbán Lajos, Vass Gyula. Safety of Hungarian Dangerous Establishments - Review of the Industrial Safety's Authority. (2014) *Hadmérnök* 1788-1919 IX. 1 88-95.
- [9] ME-04–132–84 Füstmentes lépcsőházak követelményei. Építésügyi Szabványosítási Központ, 1984.
- [10] 9/2008. (II. 22.) ÖTM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról
- [11] 28/2011. (IX. 6.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról
- [12] 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról
- [13] TvMI 3.1:2015.03.30. Hő és füst elleni védelem Tűzvédelmi Műszaki Irányelv. 2015.
- [14] TvMI 3.4:2022.06.13. Hő és füst elleni védelem Tűzvédelmi Műszaki Irányelv. 2022.

Mihály István fényképfelvételei

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

mta.hu

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

